

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף לב עמוד א

א] זר שאכל תרומה בשוגג או במזיד, כמה משלם ?

ב] זר אכל תרומה בשוגג והוקרה או הוזלה בינתיים, כמה משלם ?

ג] אכל תרומת חמץ בשוגג בפסח, כמה משלם ומדוע ?

ד] מהו טעם התנא במשנה שהאוכל תרומת חמץ בשוגג בפסח חייב לשלם, ובמזיד פטור מלשלם ?

ה] זר שאכל תרומה טמאה, האם חייב לשלם ?

א] בשוגג: אכל, שתה או סך תרומה טהורה או טמאה, משלם קרן וחומש. ומשלם בפירות חולין הראויים להיות תרומה, והם נעשים תרומה. חזר ואכל את החומש בשוגג, צריך לשלם חומש על החומש. במזיד [או שהזיקה]: משלם הקרן בכל דבר [ואפילו סובין] כשעת הגזילה, ופטור מחומש.

ב] התייקרה: לר' עקיבא, משלם לפי דמים כשעת האכילה [כדין גזלן], ובפירות. לר' יוחנן בן נורי: משלם לפי מדת הפירות שאכל. הוזלה: משלם כשעת האכילה כדין גזלן, שהתרומה ממון כהן היא, ואינו עדיף מכל גזלן. ואפילו לסובר שמשלם לפי מדה, אין בזה אלא כפרה על איסור אכילת תרומה.

ג] ר' עקיבא: פטור מתשלום, שחמץ בפסח אסור בהנאה ואין לו שווי. ר' יוחנן בן נורי: קרן וחומש [ואפילו הזיד בחמץ], שהרי בפירות משלם לפי מדה. ר' אלעזר חסמא: משלם קרן וחומש [כדמי עצים], שסובר שחמץ מותר בהנאה בפסח.

ד] 1. השוגג משלם לפי מדה. ואילו המזיד משלם כדין גזלן, ולחמץ הרי אין שווי. 2. אף השוגג משלם לפי דמים, אך סובר כר' יוסי הגלילי שחמץ מותר בהנאה בפסח. והמזיד פטור מלשלם, כיון שחייב מיתה בידי שמים וקם ליה בדרכה מיניה.

ה] ר' עקיבא: אם ראויה להסקה, משלם כדמי עצים. אכל תותים פטור, שאין להם שווי. ר"י בן נורי: אכלה במזיד כנ"ל. בשוגג, משלם לפי מידה, ואף אם אכל תרומת תותים.